BAROMETRUL ALIANȚA BINELUI COMUN

IMM-urile din România

Motorul economiei care creşte cu frâna trasă

O radiografie a antreprenoriatului românesc în context european: dimensiune, productivitate, finanțare, investiții, digitalizare, scalare și presiune administrativă.

99,8%	**68,6%**	**60,5%**
din companiile nefinanciare sunt IMM-uri	din ocuparea sectorului privat nefinanciar	din valoarea adăugată a sectorului

Octombrie 2026

ABC România

Rezumat

România nu are o problemă de lipsă a antreprenoriatului. Are, mai ales, o problemă de maturizare a antreprenoriatului.

IMM-urile reprezintă aproape întreaga populație de companii din România, dau peste două treimi din locurile de muncă ale economiei private nefinanciare și produc aproximativ trei cincimi din valoarea adăugată. Totuși, economia rămâne dominată de microîntreprinderi, iar diferența de productivitate dintre firmele autohtone și filialele companiilor străine este foarte mare. În același timp, antreprenorii vor să investească și să se extindă, dar privesc mediul economic, politic și de reglementare cu mai mult pesimism decât media europeană.

Această combinație explică paradoxul central al Barometrului ABC: avem o economie cu apetit antreprenorial și cu firme reziliente, dar cu prea puține companii care trec pragul de la micro la mic, de la mic la mijlociu și de la furnizor local la actor european. Costul creditului, birocrația, instabilitatea regulilor, competențele și adoptarea incompletă a tehnologiei sunt bariere care se acumulează exact în momentul în care o firmă încearcă să scaleze.

> **Problema IMM-urilor din România nu este doar supraviețuirea. Miza reală este scalarea: câte firme reușesc să devină mai productive, mai capitalizate, mai digitale și mai prezente pe piața europeană.**

12 cifre care spun povestea

929.463	IMM-uri estimate în sectorul nefinanciar, 2024
94,2%	dintre companii sunt microîntreprinderi
43,25/100	Indexul Antreprenoriatului Românesc 2026, de la 49,5 în 2025
65,1%	dintre respondenții Cartei Albe 2026 văd mediul actual ca nefavorabil dezvoltării
25,5%	spun că firma și-a redus activitatea
€24.000	valoare adăugată/persoană în firme autohtone, față de €45.000 în filialele străine
78%	dintre firmele românești au investit în 2025; media UE: 86%
44%	vor să prioritizeze extinderea capacității; UE: 26%
sub 20%	dintre IMM-uri primesc întreaga finanțare solicitată, potrivit BNR, iunie 2026
30%	dintre firme folosesc sistematic IA generativă; UE: 37%
25,4%	dintre respondenții Cartei Albe 2026 declară că au accesat fonduri
66,2%	indică birocrația și instabilitatea documentației drept obstacol la fonduri

Sursă: Comisia Europeană – SME Country Fact Sheet Romania 2025; IMM România – Indexul Antreprenoriatului 2026 și Carta Albă 2026; OECD Economic Surveys: Romania 2026; EIBIS 2025; BNR, Sondaj privind accesul la finanțare, iunie 2026.

1. Aproape toată economia este „IMM”. Dar economia nu este uniformă.

În sectorul privat nefinanciar, IMM-urile reprezintă 99,8% din companii, 68,6% din ocupare și 60,5% din valoarea adăugată. În spatele acestor ponderi stă însă o structură foarte fragmentată: microîntreprinderile reprezintă 94,2% din firme, dar produc 26,2% din valoarea adăugată. Firmele mari sunt doar 0,2% din numărul companiilor, dar generează 39,5% din valoarea adăugată.

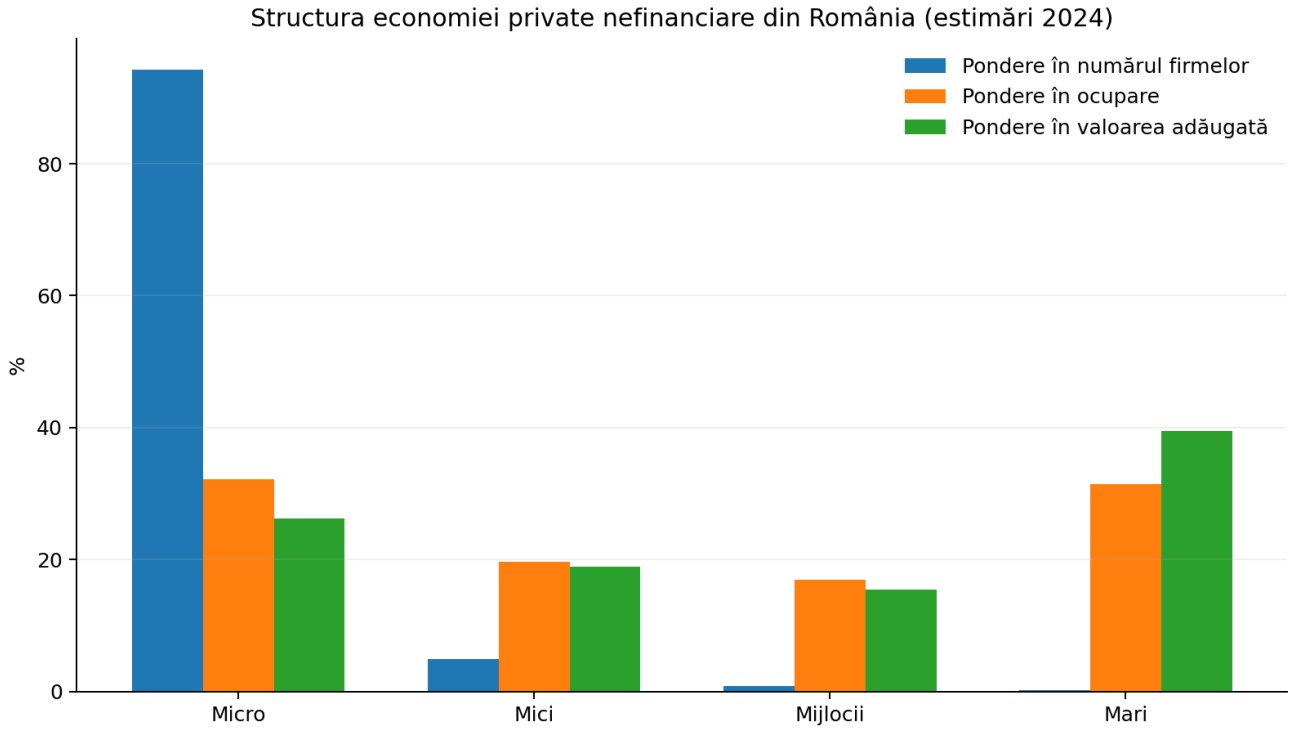


Figura 1. Structura pe clase de mărime. Sursa: Comisia Europeană, SME Country Fact Sheet – România 2025 (estimări pentru 2024).

O economie cu foarte multe firme mici nu este, în sine, o economie slabă. Problema apare atunci când firmele rămân captive la dimensiuni mici, au productivitate redusă și nu pot finanța saltul către tehnologie, export și management profesionist. În România, datele sugerează exact această tensiune: ***baza antreprenorială este largă, dar trecerea către firme mai mari și mai productive rămâne dificilă.***

> *România are aproape un milion de IMM-uri în sectorul nefinanciar, dar numai aproximativ 7.400 sunt întreprinderi mijlocii. Întrebarea relevantă nu este doar câte firme se înființează, ci câte reușesc să crească.*

2. 2026: antreprenorii văd mai mult risc decât oportunitate

Indexul Antreprenoriatului Românesc coboară în 2026 la 43,25 puncte, de la 49,5 în 2025 și 49 în 2024. Scăderea surprinde simultan indicatori statistici și percepția antreprenorilor asupra economiei, fiscalității, birocrației, finanțării și perspectivelor de dezvoltare.

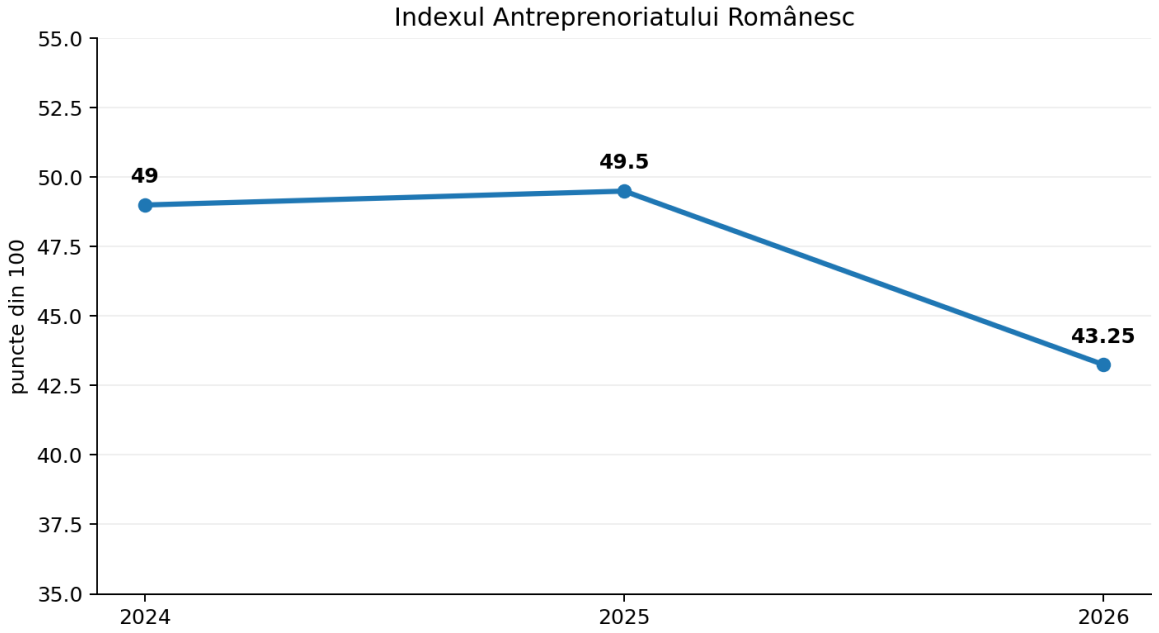


Figura 2. Indexul Antreprenoriatului Românesc. Sursa: IMM România, 2026.

Datele brute din Carta Albă 2026 întăresc aceeași concluzie. Dintre cei care au răspuns la întrebarea despre starea actuală a mediului de afaceri, 65,1% îl consideră nefavorabil dezvoltării, față de 57,1% în eșantionul Cartei Albe 2025. Ponderea celor care îl consideră favorabil coboară de la 16,5% la 8,2%.

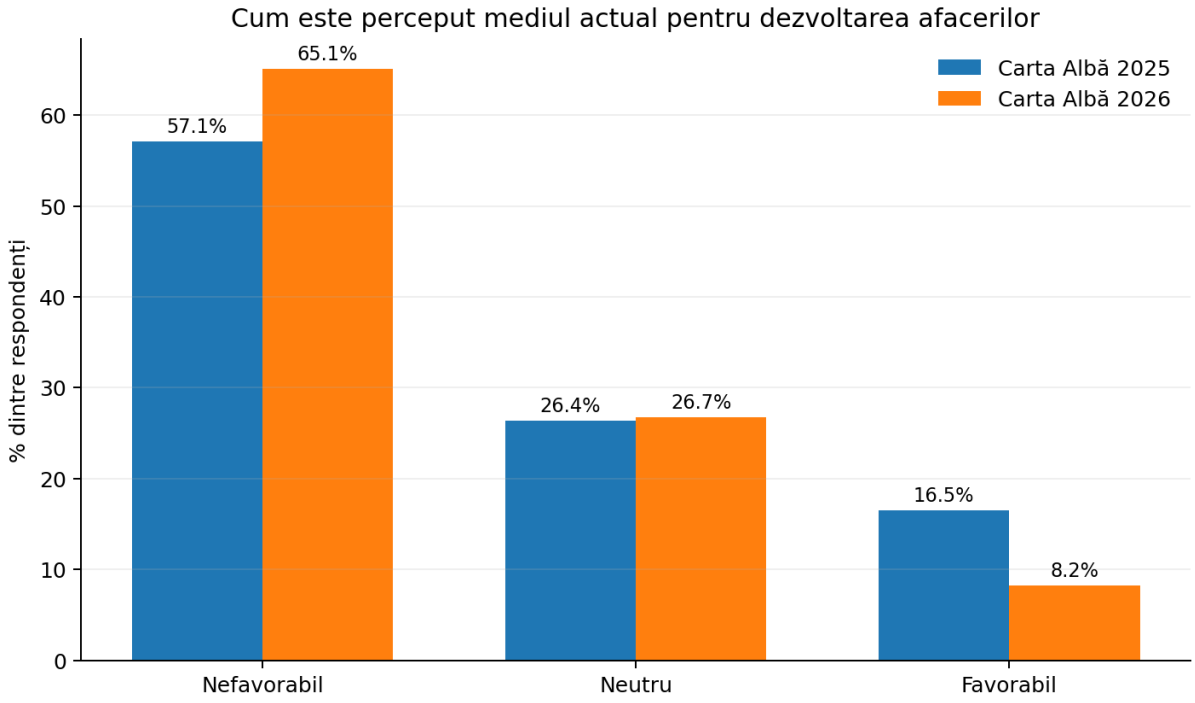


Figura 3. Percepția mediului pentru dezvoltarea afacerilor. Calcul ABC pe bazele de date Carta Albă 2025 și 2026; eșantioanele diferă ca structură și dimensiune.

Nu este o criză generalizată, dar este o economie defensivă

58,3% dintre respondenții din 2026 spun că firma funcționează la aceiași parametri; 25,5% declară reducerea activității și numai 16,1% extinderea. Imaginea este mai degrabă una de stagnare prudentă decât de colaps.

3. Capcana productivității: firma românească produce prea puțină valoare

OECD identifică productivitatea drept una dintre problemele structurale ale economiei românești. După două decenii de recuperare rapidă, ritmul convergenței încetinește. Productivitatea muncii a scăzut cu 1,2% în 2024, iar diferența între firmele autohtone și filialele companiilor străine rămâne foarte mare.

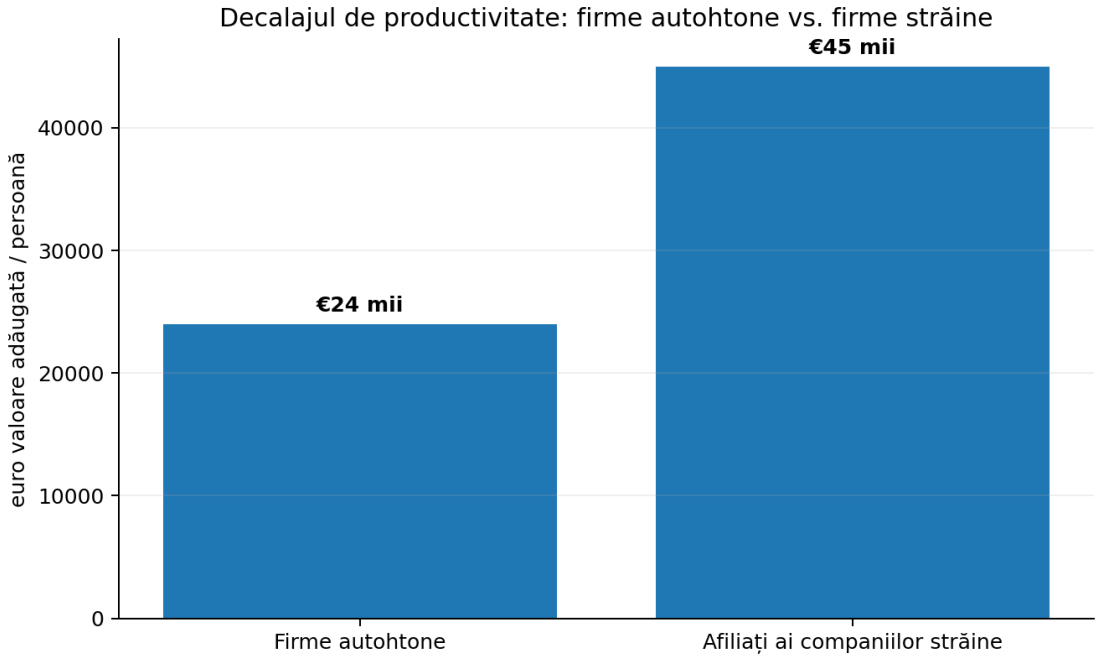


Figura 4. Valoarea adăugată brută per persoană ocupată. Sursa: OECD Economic Surveys: Romania 2026, pe baza Eurostat 2025.

O filială a unei companii străine produce, în medie, aproximativ 45.000 euro valoare adăugată per persoană ocupată; o firmă autohtonă – aproximativ 24.000 euro. Diferența nu poate fi explicată printr-o singură cauză. Ea reflectă capitalizarea, tehnologia, managementul, accesul la rețele internaționale, investițiile în cercetare și competențele angajaților.

PERSPECTIVA IMM ROMÂNIA | Productivitatea nu are o singură explicație

IMM România subliniază că propriile cercetări nu permit atribuirea decalajului dintre firmele autohtone și filialele străine unei singure cauze. Carta Albă indică însă rolul investițiilor în tehnologie, digitalizare, cercetare-dezvoltare și competențe profesionale. Investițiile în tehnică și tehnologie nouă, precum și digitalizarea, apar între prioritățile manageriale declarate de antreprenori. Aceste date indică direcții plauzibile de acțiune, fără a demonstra cât din diferența de productivitate este explicată de fiecare factor în parte.

Sursa: IMM România – notă de fundamentare pentru Barometrul ABC, pe baza Cartei Albe a IMM-urilor 2026.

Un angajat dintr-o filială străină generează, în medie, aproape dublul valorii adăugate produse într-o firmă autohtonă: 45.000 euro față de 24.000 euro.

De la „cost mic” la „valoare mare”

OECD formulează explicit miza: România trebuie să treacă de la un model de creștere bazat pe costuri și recuperare către unul bazat pe valoare adăugată, inovare, absorbția tehnologiei și dinamism antreprenorial. Pentru IMM-uri, aceasta înseamnă că politica publică nu trebuie să urmărească doar existența firmelor, ci creșterea productivității în interiorul lor.

4. Finanțarea: problema nu este doar accesul, ci capacitatea de a obține suficient capital

România rămâne una dintre economiile cu intermediere financiară foarte redusă în raport cu UE. În septembrie 2026, BNR a atras atenția că vulnerabilitățile structurale ale companiilor, durata plăților între firme, guvernanța corporativă și eficiența procedurilor de insolvență cresc costul creditării. Conform sondajului BNR din iunie 2026, sub 20% dintre IMM-urile care solicită finanțare primesc integral suma cerută; în cazul corporațiilor, ponderea este sub 50%.

Datele Cartei Albe 2026 arată aceeași problemă din perspectiva antreprenorilor. Dintre respondenții care au evaluat barierele de finanțare, 64,9% indică prețul prea ridicat al creditelor sau depozitelor; 27,7% lipsa certitudinii privind situația financiară a companiei; 25,9% lipsa garanțiilor.

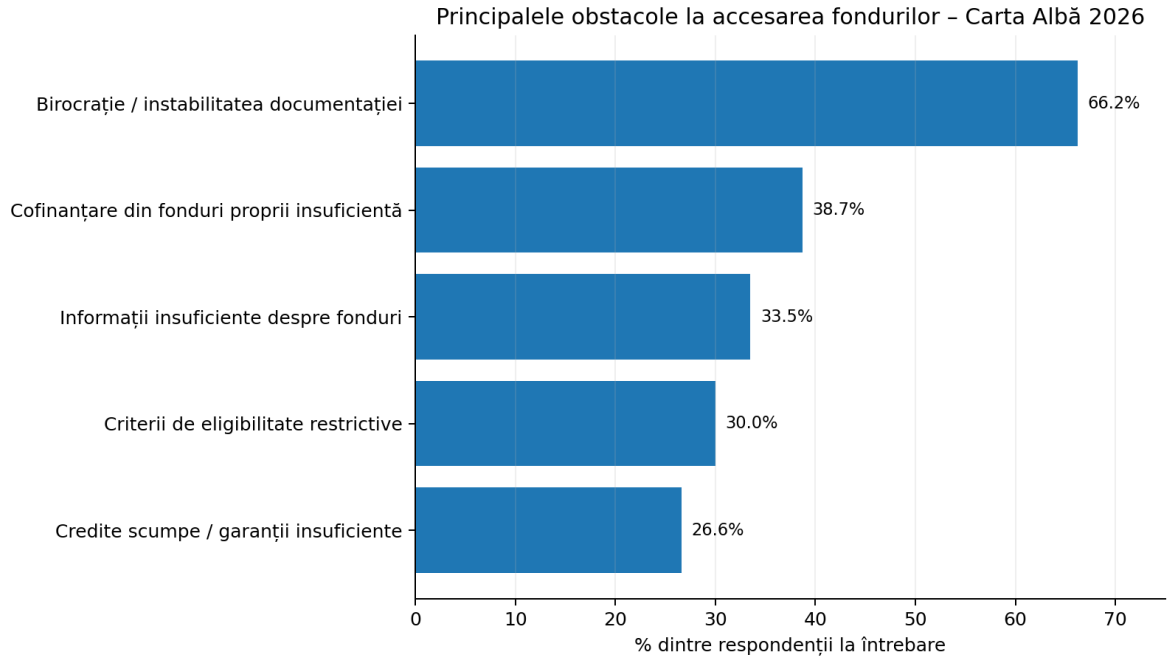


Figura 5. Obstacole la accesarea fondurilor. Calcul ABC pe baza Cartei Albe 2026.

Pentru următorii trei ani, 65% dintre respondenții care au formulat nevoi de finanțare indică investițiile, 34,6% digitalizarea, 21,2% formarea resurselor umane și 16,9% cercetarea-dezvoltarea-inovarea. În același timp, 72,7% dintre cei care au răspuns despre tipul de finanțare preferat indică granturile nerambursabile pentru dezvoltarea afacerii.

PERSPECTIVA IMM ROMÂNIA | Problema este și la bancă, și în firmă

Din perspectiva IMM România, accesul dificil la finanțare nu poate fi explicat doar prin reticența băncilor și nici doar prin situația financiară a firmelor. În eșantionul Cartei Albe 2026, 46,8% dintre IMM-uri au apelat la credite bancare, iar 48,56% s-au autofinanțat. Antreprenorii indică simultan costul ridicat al creditului, incertitudinea situației financiare și lipsa garanțiilor. Organizația susține combinarea creditelor cu garanții și programe de capitalizare, precum și sprijin pentru pregătirea unor proiecte și informații financiare mai bancabile.

Sursa: IMM România – Carta Albă a IMM-urilor 2026 și nota de fundamentare transmisă pentru Barometrul ABC.

Ce spune mediul de afaceri

Capitalul este cerut pentru creștere, dar finanțarea preferată rămâne grantul. Această dependență arată o piață de capital și de credit care nu reușește încă să ofere suficient de multe instrumente accesibile pentru firmele aflate între etapa de supraviețuire și cea de scalare.

5. Paradoxul investițiilor: firmele vor să se extindă într-un mediu în care au mai puțină încredere

Sondajul BEI privind investițiile arată o economie privată mai dinamică decât ar sugera sentimentul general. 78% dintre firmele românești au investit în anul anterior sondajului, față de 86% media UE. Mai important, 44% dintre firmele românești spun că vor prioritiza extinderea capacității în următorii trei ani, față de numai 26% la nivelul UE.

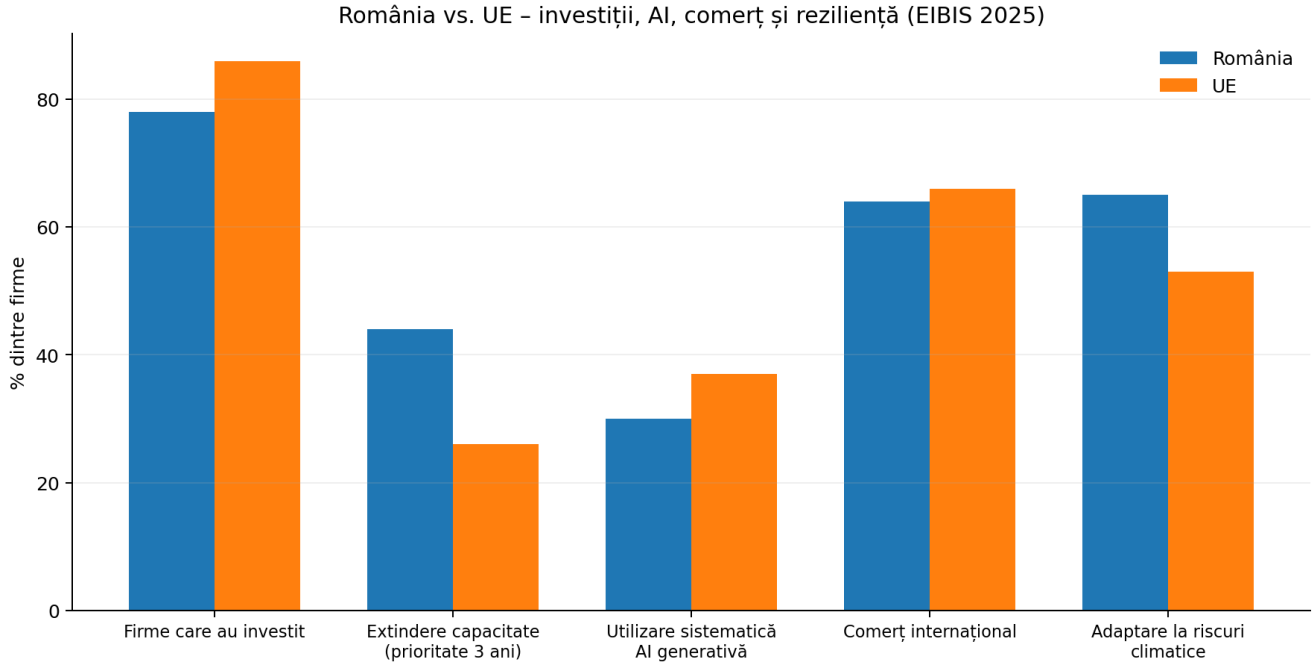


Figura 6. România vs. UE – selectarea unor indicatori EIBIS 2025. Sursa: Banca Europeană de Investiții.

Dar în același sondaj firmele românești sunt mult mai pesimiste decât media UE cu privire la mediul economic și la climatul politic și de reglementare. Soldul net al firmelor care anticipează deteriorarea climatului economic este -58% în România, față de -30% în UE; pentru climatul politic și de reglementare, -45% față de -22%.

PERSPECTIVA IMM ROMÂNIA | Predictibilitatea este parte din decizia de investiție

IMM România apreciază că schimbările fiscale frecvente pot amâna investiții viabile deoarece reduc vizibilitatea asupra costurilor, randamentului și perioadei de recuperare. Poziția organizației este ca modificările cu impact economic să fie consultate și evaluate transparent, iar cadrul fiscal să fie predictibil. Stabilitatea regulilor este o condiție pentru planificarea investițiilor, nu o garanție că fiecare investiție va fi realizată.

Sursa: IMM România – Indexul Antreprenoriatului Românesc 2026 și nota de fundamentare pentru Barometrul ABC.

Paradoxul românesc

Firmele vor să investească și să mărească producția, dar fac acest lucru într-un mediu pe care îl consideră mai instabil decât îl consideră concurenții lor europeni.

6. Internet foarte bun, firme încă insuficient digitalizate

România dispune de infrastructură de conectivitate performantă, dar avantajul nu este transformat automat în productivitate. OECD arată că digitalizarea firmelor rămâne sub media UE, iar Digital Decade 2025 concluzionează că digitalizarea întreprinderilor, în special a IMM-urilor, este încă în urmă.

IMM Digital Index descrie o digitalizare „de suprafață": site, social media, contabilitate online și instrumente de bază sunt răspândite, însă automatizarea avansată, deciziile bazate pe date și integrarea inteligenței artificiale rămân mult mai limitate. Obstacolele sunt mai degrabă de competențe, strategie și organizare decât de conectivitate. Antreprenorii evaluează dificultatea de a găsi angajați cu competențe digitale la 6,4 din 10, iar investițiile în resurse umane sunt reduse.

EIBIS 2025 surprinde însă și o accelerare: 48% dintre firmele românești folosesc mai multe tehnologii digitale avansate, la un nivel comparabil cu media UE, iar 30% declară utilizarea sistematică a inteligenței artificiale generative, față de 37% în UE. Diferența dintre surse nu este o contradicție: indicatorii măsoară populații și definiții diferite și sugerează că adoptarea avansează, dar este inegală între firme și clase de mărime.

> România poate trece rapid de la „decalaj digital" la „polarizare digitală": firmele care au management, competențe și capital adoptă AI repede; microîntreprinderile fără aceste resurse riscă să rămână și mai mult în urmă.

Sursă: IMM România – IMM Digital Index 2025; European Commission – Romania 2025 Digital Decade Country Report; EIBIS 2025.

7. Piața unică: oportunitate mare, utilizare încă limitată

La nivelul UE, 70% dintre IMM-uri operează numai pe piața națională, iar aproximativ un sfert vând în alte state membre. Principalele bariere la extinderea transfrontalieră sunt diferențele dintre mediile de afaceri, accesul la informații despre reguli, fiscalitatea și autorizațiile. Asta înseamnă că problema scalării nu este exclusiv românească; însă firmele românești intră în această competiție cu productivitate și capitalizare mai reduse.

EIBIS indică faptul că 64% dintre firmele românești din eșantion sunt implicate în comerț internațional, aproape de media UE de 66%, dar OECD arată că exporturile sunt concentrate în firme mari și în companii controlate din străinătate. O parte importantă a firmelor mici rămâne orientată aproape exclusiv spre piața internă.

> Nu este suficient să exportăm mult ca economie. Trebuie să măsurăm cât din valoarea exporturilor este produsă de firme autohtone și câte IMM-uri românești ajung furnizori direcți în lanțurile europene.

8. Se nasc firme. Dar ritmul ieșirilor din piață crește.

În primele șapte luni din 2026 au fost înmatriculate 85.988 de persoane fizice și juridice, cu 1,58% mai multe decât în aceeași perioadă din 2025; dintre acestea, 47.454 au fost SRL. În aceeași perioadă, 52.741 de firme au fost radiate, cu 3,54% mai multe decât în anul anterior.

Datele nu pot fi puse într-un raport unu-la-unu fără precauție – seriile administrative nu au exact aceeași sferă – dar tendința este relevantă: dinamismul antreprenorial continuă, în timp ce ieșirile din piață cresc. Pentru un barometru anual, indicatorul important nu ar trebui să fie doar „câte firme apar", ci rata de supraviețuire la 1, 3 și 5 ani și probabilitatea de trecere într-o clasă superioară de mărime.

9. Birocrația nu este doar enervantă. Este un cost de productivitate.

În 2026, OECD a publicat o analiză dedicată licențierii afacerilor în România. Concluzia este directă: procedurile administrative și de reglementare sunt mai complexe decât media OECD, iar licențele și autorizațiile afectează disproporționat IMM-urile și start-up-urile, care nu au echipe interne pentru a naviga sistemul.

Această constatare se suprapune peste răspunsurile Cartei Albe 2026: birocrația excesivă și instabilitatea reglementărilor/documentației sunt cel mai des menționat obstacol la accesarea fondurilor europene. În plan european, aproape două treimi dintre IMM-urile din Eurobarometrul 2025 indică complexitatea reglementărilor ca principală problemă pentru scalare.

> **De ce contează pentru afaceri**
>
> Pentru o corporație, o procedură nouă poate însemna încă un flux de compliance. Pentru o firmă cu cinci angajați, poate însemna timpul proprietarului, al contabilului și al consultantului – adică exact resursa care ar trebui folosită pentru vânzare, inovare și extindere.

10. România față de regiune: pornește multe firme, dar nu le scalează suficient

Comparația relevantă pentru România nu este doar cu media UE, ci și cu economii din Europa Centrală și de Est care au pornit dintr-o zonă de convergență similară. Datele Eurostat sintetizate de OECD pentru 2023 arată că România are o rată de intrare a firmelor de 12,3% din populația de întreprinderi active, peste media UE de 10,4%, peste Polonia (11,5%), Cehia (9,0%) și Ungaria (9,3%). Rata de ieșire, de 7,1%, este sub media UE de 8,5%. La prima vedere, tabloul este favorabil: firmele se nasc într-un ritm rapid și dispar relativ puține.

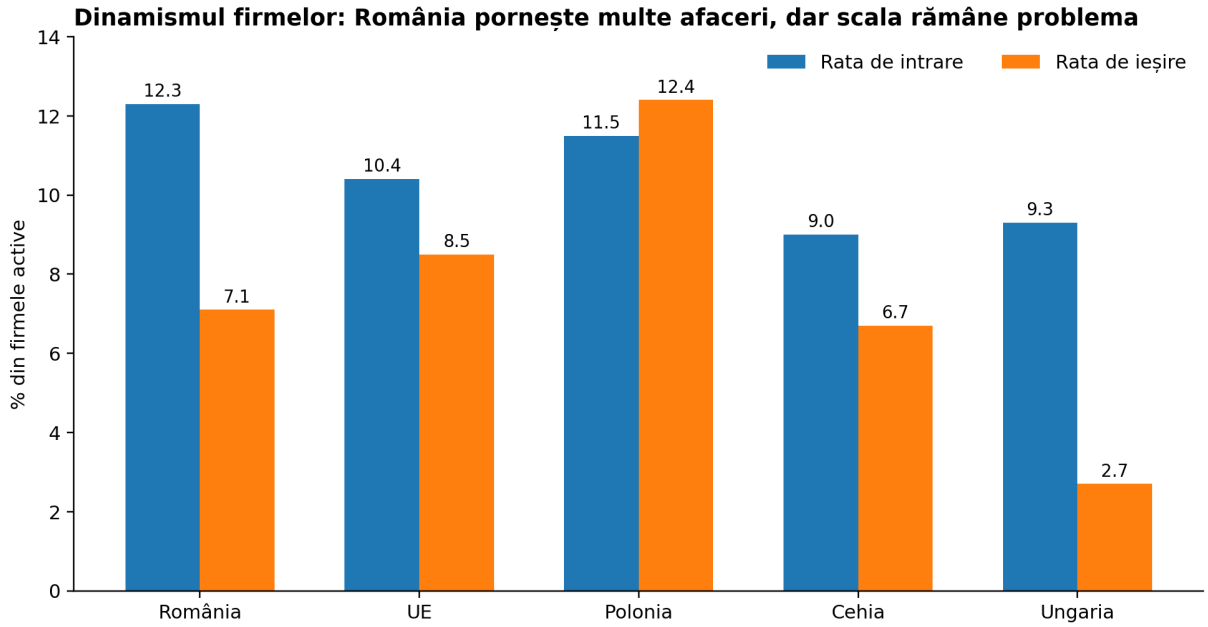


Figura 7. Ratele de intrare și ieșire ale firmelor, 2023. Sursa: OECD Economic Surveys: Romania 2026, Figura 4.20, pe baza Eurostat.

Dar indicatorul decisiv apare după intrare. OECD arată că firmele românești care supraviețuiesc nu acumulează ocupare la fel de repede ca firmele din UE pe parcursul primilor ani. La trei ani de la intrare, creșterea cumulată a ocupării este de aproximativ 29% în România, față de 68% în UE; la cinci ani, România ajunge la 67%, față de 82% în UE. Cehia și Ungaria ating, de asemenea, aproximativ 82% la cinci ani. Așadar, problema nu pare să fie intrarea în piață, ci transformarea firmei tinere într-o companie capabilă să crească susținut.

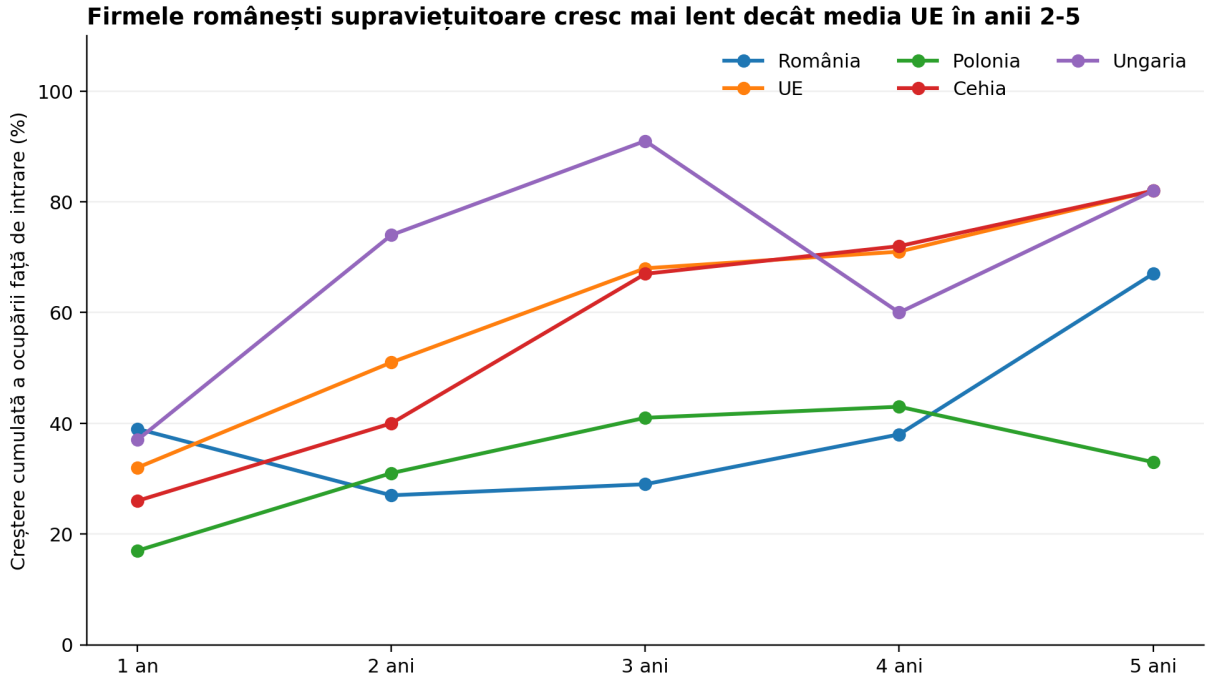


Figura 8. Creșterea ocupării firmelor în funcție de vârsta de la intrare. Sursa: OECD Economic Surveys: Romania 2026, Figura 4.20, pe baza Eurostat. Indicatorul măsoară creșterea ocupării firmelor supraviețuitoare, nu rata lor de supraviețuire.

România nu duce lipsă de inițiativă antreprenorială. Duce lipsă de suficient de multe companii care trec de pragul de microîntreprindere și devin organizații cu management, capital, tehnologie și piețe suficient de solide pentru a crește. Din perspectivă de politică economică, aceasta schimbă întrebarea: nu doar „cum înființăm mai multe firme?”, ci „cum facem ca firmele bune să poată deveni mai mari?”.

PERSPECTIVA IMM ROMÂNIA | De ce rămâne mică o microîntreprindere

IMM România descrie un cerc dificil de rupt: firmele mici au resurse proprii limitate, se autofinanțează frecvent și întâmpină constrângeri când încearcă să finanțeze investiții, să atragă personal sau să intre pe piețe noi. În Carta Albă 2026, 62,7% dintre microîntreprinderile investigate au indicat autofinanțarea ca modalitate folosită în 2025. Organizația interpretează aceste date prin faptul că multe microîntreprinderi consumă o parte importantă din resurse pentru funcționarea curentă, în timp ce finanțarea și cererea necesare extinderii rămân incerte.

Notă: aceasta este interpretarea IMM România a constatărilor din sondaj, nu o relație de cauzalitate demonstrată separat de cercetare.

11. Supraviețuirea firmelor: România nu stă rău. Scalarea este veriga slabă.

Datele de demografie a întreprinderilor trebuie citite cu atenție, deoarece ratele de supraviețuire urmăresc cohorte diferite de firme. O comparație Eurostat pentru cohortele ajunse în 2020 arăta o rată de supraviețuire la trei ani de aproximativ 64% în România, față de 58% în UE, și o rată la cinci ani de 49%, față de 46% în UE. România era apropiată de Cehia la trei ani și peste Polonia și Bulgaria la cinci ani. Aceste cifre sunt un reper istoric, nu o fotografie a anului 2026, dar sunt utile pentru a separa două fenomene adesea confundate: supraviețuirea și scalarea.

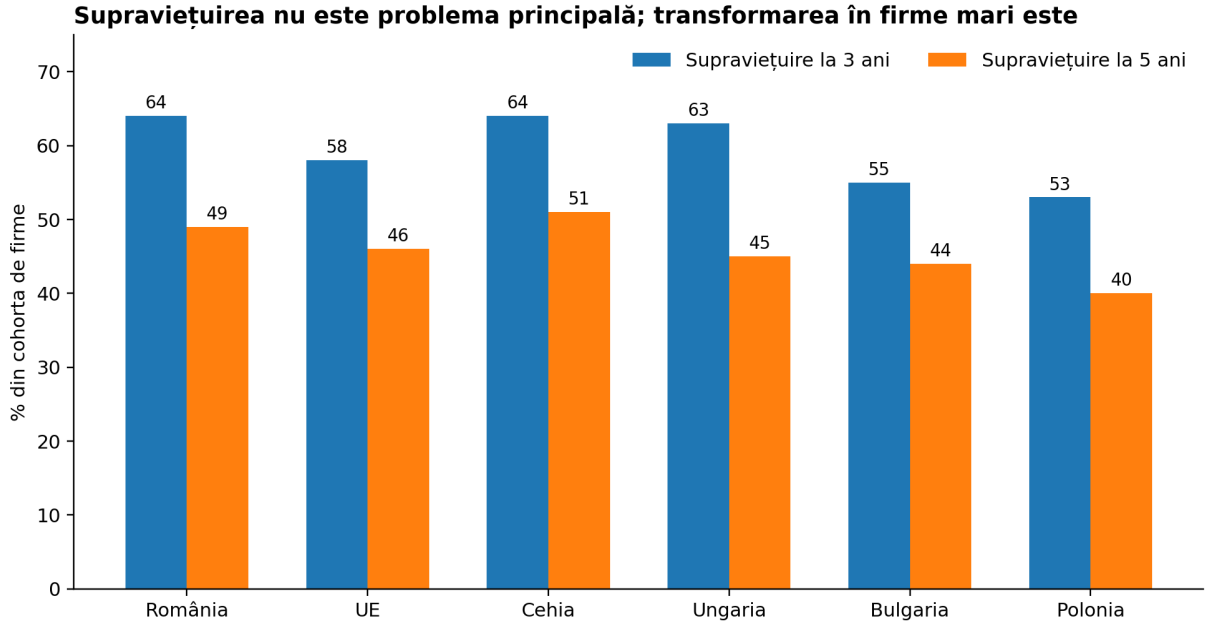


Figura 9. Supraviețuirea întreprinderilor la 3 și 5 ani - reper comparativ pentru cohortele disponibile în 2020. Sursa de bază: Eurostat Business Demography; valori comparative publicate în National Competitiveness and Productivity Council/NERI, pe baza Eurostat. Notă: seriile de supraviețuire depind de cohortă și nu trebuie comparate direct cu ratele de intrare/ieșire din 2023.

Eurostat publică rate de supraviețuire de la un an până la cinci ani, iar datele cele mai noi sunt actualizate anual cu întârziere. În edițiile viitoare ale Barometrului ABC, seria 1/3/5 ani ar trebui păstrată ca indicator recurent pentru aceeași cohortă, astfel încât să putem distinge mai clar dacă mediul economic omoară firmele devreme sau, dimpotrivă, le permite să supraviețuiască fără să crească.

Firmele românești nu dispar neapărat mai repede decât cele europene. Problema este că prea puține devin mari. Acesta este unul dintre cele mai importante contraste ale Barometrului: o rată rezonabilă de supraviețuire poate coexista cu o economie de firme mici, dacă accesul la capital, management, tehnologie și piețe nu permite extinderea.

12. De ce rămân mici firmele românești: șase frâne structurale

Datele OECD, BEI, Comisiei Europene și cercetările IMM România converg spre aceeași explicație: dimensiunea redusă a companiilor nu este rezultatul unei singure bariere, ci al unui sistem de frâne care se întăresc reciproc.

1. Capital puțin și prea multă autofinanțare. OECD arată că aproximativ 79% dintre companiile nefinanciare folosesc în principal resurse interne, iar numai aproximativ 7% se bazează pe credite bancare. Raportul creditelor către companii nefinanciare la PIB este de numai 19-20% în România, față de aproximativ 40% în Bulgaria și 44% în Ungaria.

2. Subcapitalizare. Aproape o treime dintre firme aveau în 2024 capitaluri proprii sub pragul reglementat, potrivit datelor BNR citate de OECD. Pentru o firmă mică, capitalul slab înseamnă simultan risc mai mare pentru bancă și capacitate mai mică de a finanța investiții din surse proprii.

3. Finanțarea europeană ajunge prea puțin la IMM-uri. OECD estimează că numai aproximativ 2% dintre IMM-uri utilizează fonduri UE sau credite subvenționate, față de 7% dintre firmele mari. Carta Albă a Agriculturii arată aceeași problemă într-un sector concret: 70% dintre respondenți nu accesaseră sprijin, invocând birocrația, eligibilitatea și lipsa resurselor pentru pregătirea proiectelor.

4. Competențe manageriale și digitale insuficiente. IMM Digital Index arată că problema nu mai este în primul rând conectivitatea, ci trecerea de la instrumente digitale de bază la automatizare, analiză de date și AI. OECD identifică explicit competențele manageriale limitate ca obstacol pentru absorbția tehnologiei.

5. Piață mică și integrare insuficientă în lanțurile de valoare. Firmele mici au mai puține resurse pentru certificare, export, vânzări internaționale și relații cu multinaționalele. OECD leagă dimensiunea redusă de dificultatea conectării la companiile multinaționale și la export.

6. Reglementarea poate recompensa rămânerea mică. OECD notează că vechiul regim de impozitare a microîntreprinderilor, cu praguri mult mai ridicate, a creat stimulente pentru menținerea artificială sub anumite dimensiuni, divizarea activităților și subdeclararea cifrei de afaceri. Reducerea pragului până la 100.000 euro în 2026 limitează această distorsiune, dar nu elimină problema mai largă a predictibilității.

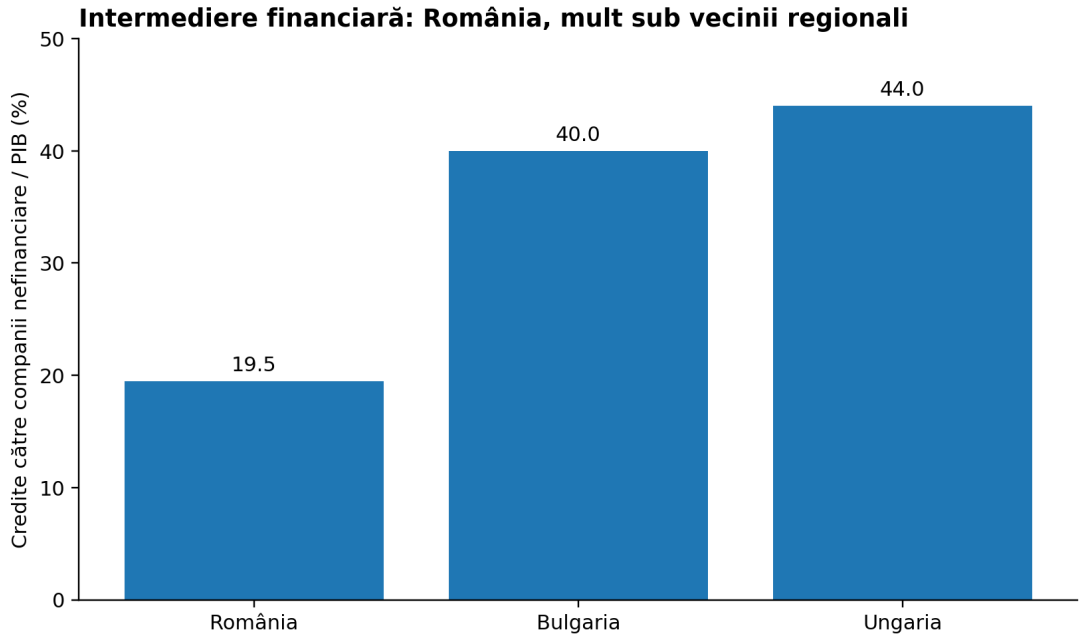


Figura 10. Credite către companii nefinanciare raportate la PIB - comparație regională. România: aproximativ 19-20%; Bulgaria: 40%; Ungaria: 44%. Sursa: OECD Economic Surveys: Romania 2026.

O firmă nu scalează pentru că primește „ajutor", ci pentru că poate combina capital, competențe, tehnologie, oameni și acces la piață într-un mediu previzibil. România are câte o problemă în fiecare dintre aceste verigi. De aceea, politicile pentru IMM-uri ar trebui judecate mai puțin după numărul programelor lansate și mai mult după câte firme trec efectiv din categoria micro în categoria mică și apoi mijlocie.

13. Ce ar trebui să urmărească România: șapte obiective măsurabile

1. Mai multe firme care scalează

Creșterea ponderii firmelor care trec din micro în mic și din mic în mijlociu; monitorizarea firmelor cu creștere rapidă.

2. Productivitate, nu doar număr de firme

Reducerea decalajului de valoare adăugată per angajat dintre firmele autohtone și cele străine.

3. Finanțare suficientă pentru investiții

Creșterea ponderii IMM-urilor care primesc integral finanțarea solicitată și dezvoltarea capitalului de risc, factoringului, garanțiilor și finanțării prin piața de capital.

4. Digitalizare profundă

Trecerea de la instrumente izolate la automatizare, cloud, analiză de date și AI integrate în procese.

5. Mai multe firme pe piața unică

Creșterea ponderii IMM-urilor care vând în alte state UE și dezvoltarea legăturilor cu investitorii străini din România.

6. Administrație cu cost mai mic

Reducerea numărului de proceduri, interoperabilitate și aplicarea reală a principiului „once-only” pentru datele cerute firmelor.

7. Competențe pentru scalare

Management, vânzări internaționale, competențe digitale, financiar-contabile și tehnice – nu doar formare generică.

Propunere: Scorul ABC al sănătății IMM-urilor

ABC propune construirea unui indice simplu și transparent, pe o scală 0–100, compus din indicatori publici și repetabili. Scorul nu ar înlocui Indexul Antreprenoriatului IMM România, ci ar măsura complementar rezultatele economice ale sectorului.

Componentă	Indicatori propuși	Pondere
Dinamism	nașteri, decese, supraviețuire 3/5 ani	15%
Scalare	firme cu creștere rapidă; trecerea micro→mic→mijlociu	15%
Productivitate	valoare adăugată/angajat; convergență față de UE	20%
Investiții	ponderea firmelor investitoare; investiții în active și intangibile	10%
Finanțare	cereri aprobate integral; cost; diversitatea surselor	10%
Digitalizare	cloud, date, AI, ecommerce	10%
Internaționalizare	exportatori; vânzări în UE; lanțuri de valoare	10%
Administrație	timp și cost de conformare; licențe; interoperabilitate	10%

Concluzie: România are nevoie de mai multe firme care cresc, nu doar de mai multe firme

Barometrul ABC arată o economie antreprenorială activă, cu apetit pentru investiții și cu o bază largă de IMM-uri, dar în care scalarea rămâne dificilă. România nu duce lipsă de inițiativă. Duce lipsă de suficiente condiții pentru ca firmele bune să transforme inițiativa în productivitate, capitalizare, tehnologie și acces la piețe mai mari.

Pentru mediul de afaceri, mesajul este că avantajul competitiv nu mai poate veni doar din costuri reduse. Pentru autorități, miza nu mai este doar numărul programelor sau al firmelor înființate, ci câte companii trec efectiv de la micro la mic, de la mic la mijlociu și de la piața locală la piața europeană.

Acesta este criteriul după care ar trebui judecate politicile pentru IMM-uri în următorii ani: mai multe firme productive, mai bine finanțate, mai digitalizate, mai internaționalizate și capabile să crească fără ca dimensiunea însăși să devină un dezavantaj.